

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidota Evangelica Contra Horvm Temporvm Hæreses

In Qvibvs Quatuor Euangeliorum illi textus explicantur, quibus vel hæretici hodie (maximè Caluinus & Beza) ad sua dogmata propugnanda vti solent, vel ad hæreticorum dogmata impugnanda Catholici vti possunt

Antidotorm Evangelicorm D. Thomæ Stapletoni, S. Theol. Doctoris, & in Academica Louaniensi S. Script. Professoris Regij, Pars Altera - In Sacrosanctum Euangelium secundùm Ioannem

Stapleton, Thomas

Lvgdvni, 1595

17. Si quis voluerit voluntatem eius facere, cognoscet de doctrina, vtrùm ex Deo sit, an ego à me ipso loquar.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39480

ut talis mater esset, & tanto filio concipiendo ac pariendo idonea, maxima gratiarum vbertate donata, maxima totius vitæ puritate imbuta, & ad altissimum perfectionis gradum euecta fuerit: quum dubitari nequeat, Deum qui ad tam excellentem finem illam ordinauerat, media quoque suppeditasse quæ ad talem finem vilo modo desiderari possent. Quare quum matrem Christi veneramus, & beatam esse prædicamus, quæ filium Dei in utero gestauit, illam cum vniuersa illa perfectione tantæ matri collata consideramus, & non ut vulgarem matrem quæ carne tantum gestarit, ad quod gestandum magis idonea non esset quàm quæuis alia mulier. Quibus ita explicatis, Caluini hoc loco cauillationes quàm inanes ac fuitiles, addo etiam impiæ fuerint, satis perspicuum euasit.

17. *Si quis voluerit voluntatem eius facere, cognoscet de doctrina, vtrum ex Deo sit, an ego à meipso loquar.*

Hæc Christi verba miro artificio inuertit & à vero ac genuino sensu longissimè lectorem abducit Caluinus. Quid sit voluntatem Dei facere, & hoc nihil aliud esse quàm Dei mandata, quæque ille vult & iubet, opere præstare, contra alias & varias Caluini corruptelas ad alia S. Euangelij verba iam in hoc opere iterum atque iterum ostendimus. Hæc enim verba, *facere voluntatem Dei Patris*, nunquam in recto sensu accipere aut admittere voluit Caluinus: quando ei stetit semel sententia, voluntatē Dei (faciendo quæ ei placita erant) nullo modo facere; sed mandatorum Dei obseruatione desperata, in sola sua fide conuiescere. Sed hoc loco, quia *facere voluntatem Dei Patris*, ponitur à Christo ut medium & via ad ipsam fidem consequendam, vetus illa cantilena, quod huiusmodi verbis fides commendatur, locum habere non potuit. Hic enim dicit Christus. *Si quis voluerit voluntatem Dei facere, cognoscet de doctrina, vtrum ex Deo sit, an ego à meipso loquar*: id est, fidem doctrinæ meæ adhibebit, tanquam diuinæ, & nõ à me tanquam homine priuato, sine Dei mitterentis mādato, & sine Dei suggerentis Spiritu adiuuentæ. Docet ergo Christus voluntatem & pium desiderium faciendæ voluntatis Dei, voluntatem, inquam, non otiosam, desidem, fluctuantem; sed firmam; alacrem, & actiuam, obsequendi Deo in omnibus mandatis eius, medium & dispositionem

*Suprà ad
Matthæi
cap. 5. &
7. & 12.*

tionem esse egregiam ad fidem Christi verbis adhibendam. Quod enim dicitur *cognoscat*, significat eum ad cognoscendum rectè disponi, nec impedimentum habere cognoscendi. Voluntatem igitur hominis pravam, ira, odio, invidia, superbia, aut pravis quibusque cupiditatibus obestam, graue impedimentum esse docet Christus, quo minus caelestem & diuinam esse Christi doctrinam cognoscat: sicuti doctissimi

Lib. 4. ca. 43. in Ioã. Homi. 48. in Ioan.

Iean. 15.

olim interpretes Cyrillus & Chrysostomus hoc loco annotant. Voluntas autem recta & diuinæ voluntati conformis medium & dispositio est accommodatissima, ad cognoscendam doctrinam Christi ex Deo esse, id est, ad certam & firmam fidem illi adhibendam. *Cognoscere* enim pro credere accipitur: sicut in hoc Euangelio alibi: *Hæc est vita æterna ut cognoscant te solum verum Deum, & quem misisti Iesum Christum.* Apertus & luculentus hic est Christi verborum sensus.

Nunc ut ea corrumpat Calvinus videamus. *Excipit hic Christus* (ait Calvinus) *rectum iudicium manare ex timore Dei & reuerentia. Ideo si animos habent ad timorem Dei compositos, facile agnituros an verum sit nec no quod prædicatur.* Verum quidem est, timorem Dei & reuerentiam illis necessariam esse qui de rebus diuinis rectè iudicare volūt, & (quod postea dicit) *pietatem & studium obsequendi Deo: ideoq; si præparati sumus in Dei obsequium, minimè illum nobis defuturum, quin Spiritus sui luce affulgeat, ut discernere liceat inter veritatem & mendacium: præfractos autem & indociles iustam suam*

Calvinus verba Christi corrumpit.

argumento in festo S. Mathiæ Apostoli in Promptuario Catholicum multa depromptimus. Sed verba Christi multo plura dicunt, & non solum reuerentiam quandam erga Deum ac studium obsequendi Deo significant, quo quis videlicet præparatus sit ea credere quæ Deus dicit (de hoc enim solo obsequendi studio loquitur Calvinus, quum illud animo præfracto & indocili opponat) sed præterea studium ac voluntatem faciendi mandata Dei, id est, vitam ab omni crimine & affectu peccati puram, quod nec vno verbo attingit Calvinus, ut bonorum operum iustitiam aut sanctitatem hoc loco commendari lector aduerneret. Atqui studium aut voluntas faciendi voluntatem Dei Patris (sicut Christus hinc loquitur) non est tantum studium obsequendi Deo, ut dociles simus verbi eius auditores, sed est præterea studium obsequendi Deo

Deo, vt obedientes & affidui simus legis eius factores. Lex enim Domini, voluntas eius : & factor legis Dei voluntatem Dei facit, vt supra ex Scripturis docuimus. In hoc ergo lectorem fallit Calvinus, Christi que verbis abutitur, quod quæ Christus de studio & voluntate faciendi mandata Dei dixit, vt simus legis factores, hoc ille de studio & voluntate obsequendi verbo Dei exponit, vt simus dociles eius auditores.

*Ad Matt.
cap. 12.
vers. 50.*

Porro Christum de illa voluntate faciendi voluntatem Dei loquutum fuisse quæ ad legis diuinæ executionem pertinet, verba statim subsequenter demonstrant. Volens enim ostendere Iudæos talem voluntatem non habuisse, ideoque de doctrina eius cognoscere non potuisse, ait illis : Nonne Moyses dedit vobis legem, & nemo ex vobis facit legem? Quid me quaritis interficere? id est, minimè mirum est si tantum abest vt doctrinam meam ex Deo esse cognoscatis, vt etiam me interficere quæritis, quum nemo vestrum legem seruet quam Deus per Moysen dedit, quum faciendi voluntatem Dei Patris, qui hanc legem dedit, nulla in vobis voluntas, nulla cura sit. Sed si vera in vobis pietas esset, vera voluntas obsequendi Deo, & custodiendi legem eius, nec me vlllo odio prosequeremini, & meam doctrinam ex Deo esse facile cognosceretis. Si quis enim Dei cultor est, & voluntatem eius

Ioan. 9.

facit (dixit ille cæcus à Christo tam animo quàm corpore illuminatus) hunc Deus exaudit: eius cor suo Spiritu illuminat. In animam quippe maleuolam non introibit sapientia, nec habitabit in corpore subdito peccatis. Quum igitur doctrinam Christi ex Deo esse cognoscere Iudæi non poterant, nec potest quisquam absque fide, quæ Spiritus sancti donum est, Spiritus autem sanctus hypocritas fugiat, & legis diuinæ transgressores (illi enim corpora habent subdita peccatis) inhabitare (hoc est, sua luce & gratia donare) recuset; accommodatissimè Iudæos Christus ad mandatorum Dei piam ac sedulam obseruationem reuocauit, vt cognoscerent de doctrina eius quòd ex Deo esset. Voluntas quippe faciendi voluntatem Dei, studiosa ac sedula est mandatorum Dei executio.

Sap. 1.

*Voluntas
obsequendi
mandati
Dei est via
ad credendum.*

Quam Christus diceret, Cibus meus est vt faciam voluntatem eius qui misit me, vt perficiam opus eius, nonne ardentissimum desiderium ac voluntatem suam expressit opere exequendi munus sibi iniunctum docendi, prædicandi, operibus beneficis & admirandis homines ad fidem alliciendi? An timorem tantum ac reuerentiam vel animum docilem his verbis expressit Christus? Clarum & perspicuum est, de illa Dei volun

Ioan. 4.

volun

voluntate faciendâ loquutum illum esse, quæ ad mandatorum, quæ à Patre accepit, executionem spectabat. Idem eum hoc loco sensisse dubitandum non est, ut & noster quoque eibus atque ardens desiderium sit, faciendi voluntatem Dei, & obsequendi mandatis eius, ut sic idonei simus ad cognoscendam & amplectendam doctrinam eius. A vero igitur sensu longè lectorem suum abduxit Calvinus, ne observationis mandatorum Dei aliqua hîc doctrina tradi videretur.

*Calvinus
seductor
studiosus.*

Calvinus ubi in genere lectorem ita ludificasset, ad quâdam facti species descendit, ut ludificet magis. *Hinc* (inquit) *apparet quam perperam & stultè hodie permulti, dum errandi periculum metuunt, hac trepidatione sese impediunt ab omni discendi studio, quasi frustra dictum sit: Pulsate, & aperietur vobis.* Atripit occasionem impostor, ubi nulla planè datur, ut tanquam verus seductor & studiosus ab auita & recepta multorum seculorum fide Christiana homines Christianos abducatur, & ut post stabilitam annis 1500. doctrinam, post tot Martyrum confessiones, post tot Concilia, tot Patres, tot Pastores & Doctores, iterum adhuc quæramus, quid credendum sit, ut errandi periculum non metuamus; quia semper pulsandum, semper quærendum, nunquam in certa aliqua & firmata fide acquiescendum est. Si enim in vlla tandem hîc acquiriscendum, cur non post tot secula fidei Christianæ toto orbe propagatæ, cur non post tot Concilia, tot & tam illustres Ecclesiæ Doctores, tot Episcopos, tot Pastores? Aut si nunc de nouo quærendum & pulsandum est, auctore Calvino, ubi iam cum eo ad tempus insanivimus, an etiam eo sublato, adhuc cum alio nescio quo nouo hæresarcha insanire oportebit? Iterum pulsare & quærere debemus, quia frustra dictum non est, *Pulsate, & aperietur vobis?* Ecce post Calvinum dicitur nunc in Polonia & Transilvania noui Magistri, nec Christum esse verum Deum, nec in tribus personis vnum Deum esse adorandum, adeoque Trinitatis vocabulum esse expellendum. An omni erroris metu abiecto (ut hîc suadet Calvinus) iterum ab his Magistris nouis discemus quæ sit reuerentia, quia frustra dictum non sit, *Pulsate, & aperietur vobis.*

*Calviniana
doctrina
præcipitium.*

Ad hoc omnis erroris præcipitium, ad hanc dementiam incubuit cognoscere de doctrina Christi, vtrum ex Deo esset, an à seipso loqueretur, nobis quoque perpetuò incubat errorum doctrina ex Deo sit, an à seipsis loquantur. Ceterum vnum

num nos Christum nouimus, nō plures. Ille *vnus Magister* *Matth. 13.*
Heb. 7.
Ephes. 1.
Matth. 28.
Matth. 16.
Ephes. 4.
Ioan. 14.
Quærenda
amplius
noua fides
non est.
Tit. 3.
Ioan. 10.
2. Epist.
Ioan.
Ad cap.
Ioan. 8.
ver. 21.

noſter eſt: alios non quærimus. Vnam legis translationem nouimus, vnum redemptorem, qui omnia inſtauraret, non frequentes translationes, non aliam vllam religionis inſtaurationem. Quam ille ſemel doctrinam tradidit, illam aliis poſtea docendam concedidit, cum quibus *uſque ad conſummationem ſæculi omnibus diebus* ſe aſſuturum promiſit: illam Eccleſiam condidit, *contra quam porta inferi non proualerent.* Illos Paſtores & Doctores dedit, *qui ſanctos eius conſummarent, & corpus adificarent, donec occurramus omnes in agnitionem filij Dei.* Denique illos ad docendum miſit, quibus Spiritum Sanctum daret, *qui eos doceret omnem veritatem in æternum.* Amplius igitur quærendi aut pulſandi, aut ab aliis quàm quos ipſe ab exordio miſit, quique iis ad noſtra v que tempora perpetuò ſucceſſerunt, diſcendi locum non reliquit. Quum noui exurgunt Magiſtri, qui præter acceptam à Paſtoribus noſtris fidem, nouam doctrinam adferunt, quos *hereticos, & lupos, & latrones, & falſos Prophetas,* Scriptura vocat, didicimus à Chriſto non ab illis diſcere, nec ad eorum fores pulſare, (vt lupo ipſe Caluinus hîc hortatur) ſed ab illis fugere, eorum voces non audire, ac neque illis Aue dicere. Poſtremò quomodo & quatenus in cauſa religionis quærendum nobis eſt, inſrâ ſuo loco vberius dicemus.

Sed addit adhuc Caluinus quædam, quibus impium ſuum ac deteſtabile conſilium lectori reddat probabile. Nos potius (inquit) ſi Deo toti in obſequium ſumus addicti, ſpiritum diſcretionis ab eo nobis datum iri non dubitemus, qui perpetuus ſit dux ac director. Si alijs fluctuari libet, ſentient tandem quàm vani ſint ignorantia ſua prætextus. Suadet ſeducator impius, vt adhuc pulſemus & quæramus quid in nouis de fide controuerſiſ (tales enim poſtea recenset de orando pro defunctis, & de purgatorio) ſentiendum ſit, quia in hac inquisitione ſpiritum diſcretionis Deus nobis dabit. Atqui populus fidelis, quem hîc alloquitur Caluinus, non ſpiritum diſcretionis à Deo expectare, ſed ſpiritum obedientiæ & ſimplicitatis fidei à Deo precari debet. Spiritus diſcretionis, quo poſſunt probari ſpiritus an ex Deo ſint, non penes totum populum, ſed penes illos eſt, quos poſuit Spiritus Sanctus regere Eccleſiam ſuam. Populi fidelis eſt, Prepoſitis ſuis obedire & ſubiacere, vt Paulus docet; ac diligentiffimè cauere, ne ſicut ſerpens ſeducit Euam aſtutia ſua, ita corrumpantur ſenſus illorum, & excidant à ſimplicitate, qua eſt in Chriſto. De-

Ephes. 4. *dit Christus Pastores & Doctores ad consummationem sancto-
rum, id est, ad corroborandos fideles, ne circumferantur omni
vento doctrina. Illos ergo audire, illis adhærere, illis obe-
dire debent, ut ab omni errore immunes ac liberi sint, non
sibi ipsis spiritum discretionis venditare, aut illum à Deo
expectare. Vox hæc Caluini, Pulsate & quærite intrepide,
spiritum enim discretionis dabit Deus, est illa Diaboli vox.
Mitte te deorsum: Angelis enim suis mandauit de te, ut non
offendas ad lapidem pedem tuum. Mittit se deorsum qui Ce-
tholicæ Ecclesiæ Magistris, quos Christus posuit, derelictis
ad novos sectarios, quos Satanas mittit, ab illis veritatem
exploraturus transit. Quare quod adhuc subiungit Caluinus,
Diabolicæ tentationis peregrina confirmatio est. Certe (in-
quit) quicumque hodie hæsitant, & dubitationem suam finire
malunt, quàm legendo vel audiendo sermone inquirere vbi sit
Dei veritas, eos in generalibus principijs secure Deum con-
temnere videmus. Dicit hic se pro mortuis precari, quia ser-
mone suo diffusus, quod de purgatorio commenti sunt peruersi
homines, damnare non audeat. Ille negabit sibi tantum
acuminis, ut inter puram Christi doctrinam & adulterina
minimè fragmenta distinguere possit. Interim & ille scortari,
& hic furari ac peierare non cessabit. Hæc Caluinus. Homo
impius ad blasphemandos Sanctos natus, scortari omnes,
fures ac periuros esse debaccharur, quotquot in fide fundati
ac radicati, nouis doctrinæ ventis circumferri nolunt, nec
ad cuiusuis hæretici strepitum commoueri, siue ille Lumbe-
rus sit, siue illi ex diametro contrarius Caluinus, siue ab vtro-
que hostiliter dissentiens Rotmannus Anabaptistarum Pa-
ter, siue hos omnes ex alto despiciens Gregorius Paulus Tri-
theitarum dux, aut Franciscus David sanctissimæ Trinitatis
oppugnator ter impius. Vult quippe Caluinus Epicureos om-
nes & omnium flagitiorum mancipia esse, scortatores, fu-
res, periuros, qui contenti antiqua maiorum suorum, totius-
que Ecclesiæ Christianæ per tot secula continuata fide, do-
ctrina, religione, in nouas istas sectas inquirere nolunt, nec
ab oratione pro defunctis in Christo fidelibus cessare. Secun-
do sermone non inquirunt vbi sit Dei veritas. Quasi vide-
ret hodie primum Christus mundo ignoscere, quasi hodie
Dei veritas patefieri coepisset, quasi nulla hæctenus in Chri-
stianis fides, nulla veritatis doctrina, nulla religio Deo gratia
apud homines toto orbe Christianos agnita aut credita*

*Caluini
vox, dia-
boli vox.
Matth. 4.*

*Caluinus
ad blas-
phemandos
Sanctos
natus.*

fuerit. Atqui si scripturis credimus, non Caluino; ille Deum
 securè contemnit, ille vt ethnicus ac publicanus quasi Deum
 ignorans viuit, qui Ecclesiam non audit: ille Christum sper- *Matth. 18.*
 nit, & pro ludibrio habet, qui Præpositos Ecclesiarum à *Luc. 10.*
 Christo datos spernit. Ille sermonem Christi non seruat, sed *Ioan. 15.*
 despicit, qui sermonem eorum, quos ille misit, seruare ne-
 gligit. Quo constituto, nouis hæresiarchis aut hæresam Ma-
 gistris (qui contra stabilitam in Ecclesia Dei fidem noua
 gariunt, spargunt, obrudunt) autem qui præbet, qui au-
 apud illos sit Dei veritas inquit, expressum Dei manda-
 tum securè cõtemnit; Ordinem à Christo institutum super- *Caluiniani*
 bus violat; certis & euidentibus Christi p̄missionibus in- *Præcipitij*
 credulus contradicit; Christi veritatem ac Dei prouidentiam *exitus.*
 in dubium reuocat; fidem ac salutem suam certo discrimini
 exponit; hæsitans in fide fidelis esse desinit; toti Christiano-
 rum societati iniuriam facit; ouicula gregis Christi amplius
 non est; ex hædis in sinistra collocandis est; reprobis &
 subtractionis filius in certam perditionem factus est. Hic
 Caluiniani consilij finis & exitus est. Hoc ille venenum ex
 sanctissimis Christi verbis suxit: *Qui voluerit facere volun-*
tatem Dei, cognoscet de doctrina, utrum ex Deo sit.

*Nõne Moyses dedit vobis legem, & nemo ex vobis
 facit legem?*

Pleham hîc sibi occasionem nactus esse visus Caluinus
 est, in Catholicam Ecclesiam eiusque præcipua membra
 excurrendi, idem sibi in Ecclesiam licere existimans quod
 Christo in Pharisæos ac Iudæos licuit. *Qui hodie (inquit)*
sunt acerrimi Euangelij hostes, & maximè strenui vindices Pa-
patus, nihil habent ad fauorem magis plausibile quàm quòd
zeli ardore incitantur. Caterùm si excutiat eorum vita, om-
nes turpibus flagitijs operti palàm Deo illudunt. Quis in Papa
curia crassum epicurismum regnare nescit? An ita verecundè
fræditatem tegunt Episcopi & Abbates, vt aliqua religionis
species appareat? Monachi etiam & similes rabula nõne sic
ad omnem nequitiam, ad libidinem, auaritiã, & quæuis see-
lerum monstra, proiecti sunt, vt vita eorum Dei prorsus esse
oblitos clamitet? Nunc verò quum nihil eos pudeat Dei & Ec-
clesia zelo se venditare, an non hoc Christi responso frenandi
sunt? Hæc impurus ille. Sed ad hanc frædam & impuro Cal-
uini pectore dignam accusationem nihil aliud respondere
citur.